

صدای غذا خوردن یک حلزون وحشی

ماجراهای واقعی یک زن و یک شکم‌پا

الیزابت تولوا بایلی

ترجمه

کاوه فیض‌اللهی

نقاشی‌های

علی نورپور

فرهنگ نشرنو
با همکاری نشر آسیم
تهران - ۱۴۰۱

The Sound of a Wild Snail Eating: A True Story

Elisabeth Tova Bailey

Algonquin Books, USA, 2010

صدای غذا خوردن یک حلزون و حشی

ماجراهای واقعی یک زن و یک شکم پا

البزابت تروا بایلی

ترجمه کاوه فیض الله

نقاشی‌های علی نورپور

نشرنو

تهران، خیابان میرعماد، خیابان سیزدهم، شماره سیزده

تلفن ۰۹۹۱۸۷۴۰۹۹۱

نوبت چاپ: پنجم، ۱۳۹۱ (ابد)

شمارگان: ۱۶۵۰

طراح جلد: حکمت مرادی

ناظر چاپ: بهمن سراج

همه حقوق محفوظ است.

فهرست کتابخانه ملی

سرشناسه: بیلی، البزابت تروا Elisabeth Tova Bailey، عنوان و نام پدیدآور: صدای غذا خوردن یک حلزون و حشی: ماجراهای واقعی یک زن و یک شکم پا/ البزابت تروا بایلی؛ ترجمه کاوه فیض الله؛ نقاشی‌های علی نورپور □ مشخصات نشر: تهران: فرهنگ نشر نو: آسمی، ۱۳۹۹ □ مشخصات ظاهری: ۱۹۲ ص. □ شابک: ۰-۹۷۸-۶۰۰-۴۹۰-۲-۱۷۷ □ وضعیت فهرست‌نویسی: فایا □ یادداشت: عنوان اصلی: *The sound of a wild snail eating*, 2010 □ موضوع: حیوانات ترویجی □ موضع: بیلی، البزابت تروا — سلامت؛ موضوع: حلزون‌های دست‌آموز — لطایف و حکایات: شکم‌پایان — فیزیولوژی: شکم‌پایان — کالبدشناسی: بیماران مزمن — سرگذشت‌نامه □ شناسه افزوده: فیض الله، کاوه، ۱۳۵۶ — متوجه: نورپور، علی، ۱۳۶۷ — تصویرگر □ ردیف‌نامه: SF۴۵۹ □ ردیف‌نامه دیوبی: ۵۹۴/۳۸ □ شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۸۳۷۱۱

مرکز پخش: آسم

تلفن و دورنگار: ۰۹۹۲-۵-۸۸۷۴۰۹۹۲

فروشگاه اینترنتی: www.nashrenow.com

قیمت: ۱۰۰۰,۰۰ ریال

فهرست مطالب

۱۱	یادداشت مترجم
۱۹	پیش‌گفتار
۲۳	بخش نخست: ماجراهای گلدان بنفسه /
۲۵	۱ بنشههای صحرائی
۳۰	۲ کشف
۳۷	۳ کاوش
۴۳	بخش دوم: سرزمین سبز /
۴۵	۴ کف جنگل
۵۱	۵ زندگی در خردجهان
۵۶	۶ زمان و زمین
۶۳	بخش سوم: همنشینی /
۶۵	۷ هزار دندان
۷۰	۸ شاخصهای تلسکوپی
۷۷	۹ مارپیچهای شگفت‌انگیز
۸۴	۱۰ دستور پخت سری

بخش چهارم: زندگی فرهنگی / ۹۱

۹۳	جرگه گوشه گیران	۱۱
۹۸	جست نیمه شب	۱۲
۱۰۷	اندیشه‌های یک حلزون	۱۳
۱۱۴	خواب عمیق	۱۴

بخش پنجم: عشق و راز / ۱۲۱

۱۲۳	زندگی مرموز	۱۵
۱۲۷	روابط عاشقانه حلزون	۱۶
۱۳۷	نهامانده	۱۷
۱۴۰	فرزندان	۱۸

بخش ششم: قلمرو آشنا / ۱۴۷

۱۴۹	رهایی	۱۹
۱۵۴	حلزون زمستانی	۲۰
۱۵۹	باران بهاری	۲۱
۱۶۲	ستارگان شب	۲۲

۱۶۵ پس گفتار

۱۷۳ پیوست ۱: تزاریوم

۱۷۵ پیوست ۲: دنیایی سبز در زمستان

۱۸۳ منابع

۱۸۹ نمایه

یادداشت مترجم

آیا تاکنون صدای غذا خوردن یک حلزون وحشی را شنیده‌اید؟ اگر نشنیده‌اید، هرچه زودتر صفحه www.elisabethtovabailey.net را باز کنید و در بالای گوشة سمت چپ به صدای هویج خوردن یک حلزون *Neohelix* با ۲۶۴۲ دندان گوش دهید. درست در زیر آن می‌توانید به صدای هویج خوردن الیزابت توا بایلی^۱ با ۳۲۳ دندان گوش دهید.

از الیزابت توا بایلی اطلاعات چندانی در دست نیست جز آنکه با یک سگ و یک گربه در ایالت میں در انتهای شمال شرقی امریکا در مرز کانادا در خانه‌ای روستایی کنار جنگل زندگی می‌کند و به باغبانی و طبیعت علاقه‌مند است. ساله بود که در سفری به اروپا ابتلا به یک بیماری ویروسی ناشناخته که هرگز از آن بهبود نیافت، زمینگیرش کرد. در یکی از بدترین سال‌های بیماری‌اش با یک حلزون جنگلی در تاریومی کنار تختش زندگی کرد که کمکش کرد زنده بماند و تأثیری ماندگار بر نگاهش به زندگی گذاشت. او که

شیفتۀ آناتومی نرمتنانه، سازوکارهای دفاعی مخفیانه، تصمیم‌گیری زیرکانه، حرکت هیدرولیک و معاشرۀ اسرارآمیز حلزون شده بود، به مشاهده‌گری دقیق و صبور تبدیل شد. صدای غذا خوردن یک حلزون وحشی سفر تماشایی بقا و انعطاف‌پذیری است و نشان می‌دهد که چگونه بخش کوچکی از دنیای طبیعت می‌تواند وجود انسانی خود را روشن کند.

بایلی در گفت‌وگویی درباره انگیزه‌اش از نوشتن کتاب می‌گوید «بعضی مشاهداتم درباره حلزونم را نوشتم و یکی از دوستانم چنان از آن خوشش آمد که پیشنهاد کرد تبدیل به یک مقاله‌اش کنم. به نظر می‌رسید که خوانندگان مقاله از آن خیلی لذت می‌برند. چند سال که گذشت با خودم فکر کردم شاید بتوان کتابی درباره‌اش نوشت، اما مطمئن نبودم که چنین بیشتری برای نوشتن وجود داشته باشد. شروع به خواندن منابع علمی درباره شکم‌پایان کردم، عاشق‌شان شدم، و فهمیدم که چیزهای خیلی بیشتری برای گفتن هست. یکی از دلایل نوشتن این کتاب آن بود که احساس می‌کردم به حلزون یک تشکر زندگی نامه‌ای بدھکارم و دلیل دیگرش آنکه احساس کردم این داستان می‌تواند به کسان دیگری که دوران سختی را در زندگی‌شان می‌گذرانند کمک کند.»

همنشینی با حلزون از یک جا به بعد از حالت انفعالی خارج شد و شکل مشاهده دقیق علمی به خود گرفت که در توصیف‌های کتاب آشکار است. بایلی می‌گوید «نخستین بار که تماشای حلزون را آغاز کردم صرفاً به این دلیل بود که آنجا حضور داشت و حرکت می‌کرد، اصلاً انتظار نداشتم که کار جالبی انجام دهد. وقتی فهمیدم حلزون نیز همچون من عاداتی دارد، به او علاقه‌مند شدم. او نیز همچون

من بیدار می‌شد و به خواب می‌رفت. مثل من برای شامش چیزی خوش مزه می‌خواست. معلوم شد که مثل من ماجراجویی‌های جالبی در مقیاس کوچک دارد. اینکه با هم زندگی می‌کردیم و در زندگی مان الگوهایی موازی داشتیم، نوعی حس خوبیشاوندی ایجاد کرد و کنجه‌کاوی‌ام را برانگیخت.»

بدون مشاهده نه علم به وجود می‌آمد و نه ادبیات. التیزابت تورا بایلی درباره اهمیت شوق مشاهده می‌گوید «مشاهده قلب نویسنده‌گی است. چه درباره جهان طبیعت باشد و چه درباره هیجانات انسان، آنچه می‌نویسید ناداستان باشد یا حتی داستان، هر متنی باید بر اساس مشاهده باشد، و مبتنی بر بررسی دقیق یک موقعیت یا موضوع از تمام زوایا.»

کتابی که در دست داریم تنها کتابی است که بایلی طی سال‌ها بر اساس خاطراتش از آن یک سال زندگی مشترک با حزلون و همچنین مطالعاتش درباره تاریخ طبیعی شکم‌بیان نوشته و در سال ۲۰۱۰ منتشر کرده است. علت جذابیت کتاب دور روایت موازی از زندگی دو موجودی است که به ظاهر بیشترین تفاوت را با هم دارند، اما همان‌طور که مشاهدات دقیق و مطالعات نویسنده از متون بعضًا کهن نشان می‌دهد، به شباهت‌هایی غیرمنتظره ختم می‌شود. نتیجه کار آمیزه‌ای از ادبیات، تاریخ طبیعی و جنبه‌های انسانی پژوهشی است که توانسته مخاطب گسترده‌ای در سطح بین‌المللی به دست آورد. این ماجراهای واقعی میان‌گونه‌ای (حزلون- انسان) به زبان انگلیسی در امریکا، کانادا، انگلستان، استرالیا و نیوزیلند منتشر شده و به زبان‌های فرانسوی، آلمانی، ژاپنی، چینی، کره‌ای و اکنون فارسی نیز ترجمه شده است.

او درباره اینکه چگونه کتابی با دو قهرمان اصلی نوشت می‌گوید «می‌دانستم که تا حد ممکن درباره حلزون خواهم نوشت و هرگز نمی‌خواستم درباره خودم هم بنویسم. اما هنگامی که دو تا از دوستانم پیش‌نویس اولیه را خواندند، از واکنش‌هایشان شگفت‌زده شدم زیرا یکی توصیف بیشتری از حلزون می‌خواست و دیگری می‌خواست اطلاعات بیشتری درباره من در آن باشد. در آن زمان بود که فهمیدم دو قهرمان اصلی دارم. به نظر می‌رسید مشکلی وجود دارد و تا مدتی نگرانش بودم، اما کتاب که پیش رفت، به تدریج فهمیدم که به نوعی دارم نقش «واسطه» را برای حلزون بازی می‌کنم. اگرچه ابتدا من نقش اصلی بودم، اما از طریق تجربه من است که خواننده همان پیوندی که من با حلزون داشتم را تجربه می‌کند، و به این ترتیب شخصیت حلزون در کتابت‌هزارگتر می‌شود و حضور پررنگ‌تری پیدا می‌کند.»

این کتاب در سال ۲۰۱۰ برنده جایزه ملی کتاب بیرون از خانه^۱ و در ۲۰۱۱ برنده مдал جان باروز^۲ شد که سالانه به بهترین اثر در زمینه تاریخ طبیعی تعلق می‌گیرد. در سال ۲۰۱۲ جایزه بین‌المللی دوسالانه ویلیام سارویان در نویسنده‌گی^۳ در بخش آثار ناداستانی از سوی کتابخانه دانشگاه استانفورد به آن اعطا شد. از این گذشته در فهرست بسیاری از نهادها از کتاب‌هایی که مطالعه آنها توصیه شده نیز قرار گرفت و در زمانی کوتاه پرفروش شد. بایلی درباره اینکه

1. National Outdoor Book Award (NOBA)

2. John Burroughs Medal، از ۱۹۲۶ سالانه به یک کتاب در زمینه تاریخ طبیعی تعلق می‌گیرد. از میان آثار برنده تاکنون تنها یک کتاب به فارسی ترجمه شده است: دریای پیرامون ما (۱۹۵۲) نوشتۀ ریچل کارسون با ترجمۀ ناصر جدیدی (فرانکلین، ۱۳۴۱).

3. William Saroyan International Prize for Writing

چرا کتابی در مورد رابطه میان گونه‌ای یک انسان و یک حلزون می‌تواند برای خواننده عمومی جالب باشد، می‌گوید: «به عقیده من این کتاب درباره تجربه همگانی زنده بودن است. تمام آدم‌ها تنها بی‌را در سطحی تجربه می‌کنند، حتی درون یک خانواده، یک ازدواج، یک رابطه، یا یک دوستی. با تمام اینها ممکن است آدم گاه احساس تنها بی‌را کند. از سوی دیگر همه دچار آنفلوآنزا شده‌اند و می‌دانند که از پا افتادن، دست کم برای مدتی کوتاه، چه حسی دارد. اگرچه فایده‌های رابطه میان گونه‌ای با حیوانات خانگی معمول بر کسی پوشیده نیست، مردم همیشه وسوسه می‌شوند درباره رابطه انسان با موجودی که آن را خوب نمی‌شناسند بخوانند.»

